

SVEBRA 2021.10.13

FAQ Brandsläckare med PFAS

Denna FAQ är besvarad av SVEBRAs Tekniska kommitté.

ÅTERKALLAD Ersätts av SVEBRA 2025.12.05 FAQ Brandsläckare med PFAS

Datum?

Innehåll

Brandsläckare med PFAS.....	4
1. Frågor och svar	4
1.1 Är det förbjudet med skumsläckare nu?	4
1.2 Är det förbjudet att använda skumsläckare?	4
1.3 Måste vi byta alla skumsläckare direkt?	4
1.4 Vad rekommenderar SVEBRA istället för skumsläckare?	5
1.5 Är skumsläckare utan fluortensider dåliga för miljön?	5
1.6 Kommer skumsläckare utan fluortensider bli förbjudna?	5
1.7 Vad ska man göra med gamla skumsläckare?	5
1.8 Får man köpa nya skumsläckare med fluortensider?	5
2. Definitioner	6
3. Avgränsningar	6

Brandsläckare med PFAS

1. Frågor och svar

1.1 Är det förbjudet med skumsläckare nu?

Nej. EU-reglering (lagstiftning) om fluortensider är på gång. SVEBRA rekommenderar i väntan på mer besked att skumsläckare får sitta kvar tills de ska in för omladdning/verkstadsgenomgång, men att de från och med nu inte ska ersättas med nya skumsläckare med fluortensider vid tid för utbyte/omladdning.

1.2 Är det förbjudet att använda skumsläckare?

Nej. MSB, Kemikalieinspektionen och Naturvårdsverket avråder från användning av fluorbaserade brandsläckningsskum för de allra flesta typer av bränder. Dessa skumvätskor ska endast användas i sådana fall då inga andra alternativa släckmetoder är tillämpliga, företrädesvis vid omfattande vätskebränder. I de få fall det är nödvändigt att använda fluorbaserade brandsläckningsskum ska skumvätskan samlas upp och skickas till destruktion. Släckvatten och rester av brandsläckningsskum hanteras som farligt avfall.

<https://www.edit.msb.se/siteassets/dokument/amnesomraden/skydd-mot-olyckor-och-farliga-amnen/raddningstjanst/brandskum.pdf>

Myndigheterna lyfter också potentiella risker med andra brandsläckningsskum, bland annat innehållande andra tensider och uppmärksammar om allas ansvar enligt miljöbalken som ställer krav på kunskap och försiktighet.

SVEBRA rekommenderar att brandsläckare med fluortensider från och med nu inte ska ersättas med nya skumsläckare med fluortensider samt att släckvätskor innehållande andra tensider inte bör användas utomhus.

1.3 Måste vi byta alla skumsläckare direkt?

Nej. SVEBRA rekommenderar att släckaren får vara kvar tills den ska laddas om eller inför verkstadsgenomgång det femte året, i väntan på mer besked om EU-reglering (lagstiftning).

Vid utbyte/nyförsäljning avråder SVEBRA från att installera skumsläckare med fluortensider.

1.4 Vad rekommenderar SVEBRA istället för skumsläckare?

Det beror på var släckaren ska placeras och vilken brandrisk som finns. Se SVEBRAs dokument SVEBRA 2015:1 Val och placering av brandsläckare.

1.5 Är skumsläckare utan fluortensider dåliga för miljön?

Skumsläckare innehållande andra tensider är också uppmärksammade som en miljörisk beroende av användning.

Skumsläckare som innehåller tensider har ytaktiva egenskaper som kan göra att släckvattnet lättare når grundvattnet. Brandsläckningsskum drar då även med sig skadliga kemiska ämnen som bildas vid själva branden. Det är därför viktigt att minimera mängden släckvatten och att ta hand om det släckvatten som bildas.

SVEBRA rekommenderar att släckare med tensider inte används utomhus.

1.6 Kommer skumsläckare utan fluortensider bli förbjudna?

Nej. På det området finns inga pågående förslag på regleringar.

SVEBRA rekommenderar att släckare med tensider inte ska användas utomhus.

1.7 Vad ska man göra med gamla skumsläckare?

De lämnas till ett av SVEBRAs medlemsföretag som ser till att skummet destrueras av ett företag som arbetar med avfall. Gammalt skum får inte tömmas i avlopp eller utomhus på marken.

1.8 Får man köpa nya skumsläckare med fluortensider?

SVEBRA rekommenderar att inte sälja släckare med fluortensider.

2. Definitioner

PFAS

PFAS (per- och polyfluoralkylsubstanser) är kemikalier som används för deras vatten-, fett- och smutsavvisande egenskaper. PFAS finns bland annat i brandskum, textilier, förpackningar och köksredskap.

Gemensamt för alla PFAS-ämnen är att de är mycket svåra att bryta ner och har skadliga effekter för människa och miljö.

SVEBRA

En samhällsnyttig förening med en vision att göra samhället brandsäkrare.

Tekniska kommitté

Besvarar tekniska frågor rörande brandsäkerhetsprodukter.

3. Avgränsningar

Gäller brandsläckare med släckmedel som innehåller PFAS.